

Posudek magisterské diplomové práce Jiřího Mataje:

Pastorační obraz koinónie v ekumenické komunitě bratří z Taizé

Předložená práce má dvě části. První (kap. 1-4) je věnována obecnému rozhledu po pojmu a fenoménu koinónie. Křesťanství tento pojem převzalo z antické kultury řecké, avšak specifikovalo jej úběžným bodem mise Ježíše Krista a vertikality Božího království; podobně i starozákonní myšlenka společenství (s Hospodinem a uvnitř lidu smlouvy) se v křesťanství dočkala prohloubení a rozšíření v naznačeném směru. Diplomant je přesvědčen, že koncept koinónie je nezbytný pro udržitelnost celého lidského společenství, křesťané jsou „solí míru pro svět“ (k.2). Zvýšený zájem autorův ovšem platí zejména „spirituálnímu ekumenismu“ (k. 4) na základě koinónie; tento prvek, zatím nedosti zdůrazňovaný, vytváří jednotu, aniž oslabuje identitu a razí cestu k prozatímnímu (?) cíli: setkání u stolu Páně.

Druhá část práce (k. 5-7) se již specificky zabývá komunitou v Taizé, která je v jeho pohledu jakousi avantgardní laboratoří, kde se praktikuje koinónie jako smíření antagonistů. Významné je zde, že koinóničnost je nenásilně vtělena do způsobu existence, životního řádu, není stranou nebo na okraji celkové struktury. Zde se pěstuje „ekumenismus zdola“ jako žitá realita, nikoli jako přílepek k běžnému provozu. V k. 6 autor krok po kroku prezentuje, s čím se setkává a co může prožít návštěvník této komunity. Opírá se přitom o dotazníkový průzkum mezi 110 návštěvníky komunity, jimž bylo položeno písemně ke 3 desítkám otázek (Dotazník v příloze).

V závěru Mataj shrnuje svá pozorování a konstatuje významnost této zkušenosti obnovovaného souladu mezi ideálem koinónie a realitou pro pastorační a misijní činnost církví, které trpí handicapem nejednotnosti.

Připojen je seznam literatury a ostatní náležitosti diplomových prací.

Hodnocení práce není snadné, protože oponentovi se nedostává kritérií pro studijní obor Křesťanská humanitární a pastorační práce – diakonika. V první (teologické) části shledává deficity, které by nebyly tolerovatelné u absolventa oboru Evangelická teologie. Jde o různé malé nepřesnosti, občasnou „petitio principii“ a v oblasti ekumenické malý, vlastně žádný zřetel k modelu (zčásti již praktikovanému) „communio ecclesiarum“ resp. „smířená rozdílnost.“ Jde však o absolventa jiného studijního programu, u něhož by snad tyto deficity mohly spadat do uznatelného standardu.

Druhá část ovšem se jen okrajově dotýká náplně řečeného studijního oboru; dotyk tvoří jen myšlenka „pastorace“ (mládeže). Paradigma společenství v Taizé je ovšem významné a vylíčené přesvědčivě.

Na druhé straně je práce psána s velkým zaujetím, dotazníková anketa koncipována a vyhodnocena korektně. To vše by svědčilo pro hodnocení vysokým stupněm.

Kdyby ovšem nebylo zbytečných jazykových prohrěšků, k nimž patří např. i hojné, ale nepřesné užívání cizích slov a zejména problém i/y (s. 103, 114).

V každém případě práci doporučuji k obhajobě; při ní by diplomant mohl vyložit zmíněné ekumenické modely (*communio ecclesiarum*, smířená rozdílnost) a jejich přednosti či deficity ve srovnání s existenciálním prožitkem ekumeny v Taizé.

11.7.2012

Prof. ThDr. Pavel Filipi